

šanj, ki jih je dijak pravilno odgovoril. Enotna lestvica (glej spodaj; prirejeno po Turner, 2009) tako prikazuje odnos med težavnostjo vprašanj in uspešnostjo reševalca le-teh. Ker lestvica zajema težavnost vsakega vprašanja, je na podlagi tega možno določiti tudi nivo bralnega znanja, ki ga vprašanje zahteva, in znanje, ki ga ima dijak.

Na podlagi uspešnosti dijaka na testu lahko tako predvidevamo, katera vprašanja bo rešil uspešno. Dijak bo najverjetneje pravilno odgovoril na vprašanja, ki se nahajajo na ali pod ravno pismenosti, na katero se uvršča na lestvici. Nasprotno pa je manjša verjetnost, da bo pravilno odgovoril na vprašanja, ki se nahajajo nad to ravno. Višja kot je raven bralne pismenosti dijaka na lestvici v primerjavi s točko, na kateri se nahaja vprašanje, več ima možnosti, da bo nanj pravilno odgovoril, in obratno.

V nadaljevanju ravni bralne pismenosti podrobneje opisujemo (povzeto po Nacionalnem poročilu raziskave PISA 2009). Kot je razbrati iz Tabele 2, dosega najvišjo raven bralne pismenosti v Sloveniji v povprečju 0,3 % dijakov. Odstotek z nižanjem zahtevnosti bralnih nalog narašča, je pa v Sloveniji vseskozi nižji od povprečja držav OECD. V raziskavi PISA 2009 je najvišji odstotek dijakov dosegalo 2. ali 3. raven bralne pismenosti.

Tabela 2: Opis ravni bralne pismenosti

6	Naloge te ravni običajno od bralca zahtevajo večkratno izpeljavo podrobnih in natančnih sklepov in primerjav. Učenec mora izkazati dobro razumevanje, kar lahko vključuje tudi povezovanje informacij iz več besedil hkrati. Naloge lahko od učenca zahtevajo, da ob prisotnosti močnih distraktorjev procesira neznane ideje in da oblikuje abstraktne kategorije za interpretacijo. Naloge <i>razmišljanja o... in vrednotenja</i> od učenca zahtevajo, da postavlja hipoteze ali kritično ovrednoti zahtevno besedilo nepoznane teme po več kriterijih ali vidikih, s čimer pokaže razumevanje in zna prebrano uporabiti na višji ravni. Pomembna pogoja za <i>iskanje in dostopanje do informacij</i> na tej ravni sta natančna analiza in pozornost za manj opazne podrobnosti v besedilu. To raven dosega 0,3 % slovenskih učencev in v povprečju 0,8% učencev iz držav OECD.
5	Naloge te ravni, ki se nanašajo na priklic informacij, od bralca zahtevajo, da poišče in organizira več koščkov informacije, pri čemer sklepajo o pomembnosti informacije v besedilu. Naloge <i>razmišljanja o... in vrednotenja</i> od učenca zahtevajo kritično ovrednotenje ali oblikovanje hipotez, pri čemer mora uporabiti specifično znanje. Tako interpretativne naloge kot naloge refleksije zahtevajo podrobno razumevanje besedila, katere vsebina ali oblika sta učencem neznana. Naloge te ravni običajno vključujejo obdelavo pojmov (konceptov), ki so nasprotni pričakovanim. To raven dosega 5 % slovenskih učencev in v povprečju 8% učencev iz držav OECD.
4	Naloge te ravni, ki vključujejo priklic informacij, zahtevajo od bralca, da poišče in organizira več delčkov informacije. Nekatere interpretativne naloge zahtevajo razlago pomena odtenkov v posameznih delih besedila z vidika sporočila besedila kot celote. Druge naloge z razlaganjem in pojasnjevanjem zahtevajo razumevanje in uporabo kategorij v neznanih situacijah. Naloge refleksije od učencev zahtevajo uporabo formalnega ali splošnega znanja, da lahko oblikujejo hipoteze ali kritično ovrednotijo besedilo. Učenci morajo pokazati pravilno razumevanje daljšega ali kompleksnega besedila, katerega vsebina ali oblika sta lahko neznani. To raven dosega 24 % slovenskih učencev in v povprečju 28% učencev iz držav OECD.